

- г) као и другим облицима заштите и унапређења здравља у складу са посебним законом или другим одговарајућим прописима.

Члан 210г.

- (Поштовање и заштита људског достојанства лица којима је изречена мјера безбједности)
- (1) Достојанство лица са изреченом мјером безбједности мора се штитити и поштовати у свим околностима.
 - (2) Лица са изреченом мјером безбједности имају право на заштиту од било каквог облика злостављања те понижавајућег поступања.
 - (3) Лица са изреченом мјером безбједности не смију бити доведена у неравноправан положај због своје душевне сметње. Посебне мјере које се предузимају да би се заштитила права или обезбиједило унапређивање здравља лица са душевним сметњама не сматрају се обликом неједнаког поступања.
 - (4) Слободе и права лица са изреченом мјером безбједности могу се ограничити само законом или другим посебним прописом, ако је то нужно ради заштите здравља или безбједности тог лица или других лица, односно околине.

Члан 210х.

- (Право комуникације, слања и примања писама и поднесака лица са изреченом мјером безбједности)
- (1) Лица са изреченом мјером безбједности имају неограничено право да шаљу и примају писма и писмене поднеске од чланова своје породице, лица која могу помоћи у њиховом третману, законског заступника или пуномоћника који га заступа, органа, организације или одговарајућег тијела с циљем заштите својих законских права.
 - (2) Лица са изреченом мјером безбједности имају право да подносе притужбе због повреде њихових права или других неправилности и оне се морају рјешавати без одгађања.
 - (3) Лица из ст. (1) и (2) овог члана могу упућивати своје молбе и притужбе државном омбудсмену, инспектору за надзор над радом завода, Независној комисији из члана 48. овог закона, Комисији за мониторинг казнено-поправних завода, полицијских станица и психијатријских установа Савјета министара, Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине – Одјељењу за заштиту људских права, као и представницима других институција, организација или тијела надлежним за праћење и остваривање људских права или заштиту лица са душевним сметњама, као и тијелу националног превентивног механизма за спречавање мучења или других окупних, нељудских или понижавајућих поступака или кажњавања у Босни и Херцеговини."

Члан 24.

(Пречишћени текст)

Овлашћују се Уставноправна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине и Уставноправна комисија Дома народа Парламентарне скупштине да утврде пречишћени текст Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 25.

(Усклађивање закона)

Надлежни органи Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ ускладиће своје законе из ове области с овим законом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 26.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-02-1-21/13

16. децембра 2013. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ
Др Денис Бећировић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ
Сташа Кошарац, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 25. jula 2013. godine, i na 34. sjednici Doma naroda, održanoj 16. decembra 2013. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA

Član 1.

U Zakonu Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 12/10) iza člana 10. dodaju se čl. 10a. i 10b. koji glase:

"Član 10a.

(Međusobna saradnja, informiranje, dogovaranje, prikupljanje relevantnih podataka i drugi oblici saradnje)

- (1) S ciljem međusobne saradnje, informiranja, dogovaranja, prikupljanja relevantnih podataka, kao i ostvarivanja drugih oblika međusobne saradnje, zavod ili druge institucije u kojim se izvršava mjera pritvora ili izdržava krivična sankcija, po rješenju ili presudi Suda ili drugog tijela u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom, dužni su dostavljati mjesečne i periodične izvještaje, odnosno informacije Ministarstvu pravde, posebno o broju pritvorenika i zatvorenika, o ostvarivanju zagwarantiranih prava, korištenju pogodnosti, disciplinskim procedurama, kao i o drugim podacima koje zavod ocijeni korisnim i relevantnim za primjenu zakona, odnosno za sistem izvršenja krivičnih sankcija.
- (2) U obavljanju poslova praćenja stanja u provođenju zakona i drugih propisa, preduzimanja mjera za koje su ovlašteni ili davanja preporuka ili preduzimanja posebnih mjera ili promjene stanja u oblasti iz stava (1) ovog člana i kada o takvim činjenicama treba obavijestiti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) ili Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), Ministarstvo pravde može tražiti dostavljanje i svih drugih podataka koje smatra relevantnim u datim okolnostima.

Član 10b.

(Pružanje međusobne pomoći i saradnje s ciljem sigurnosti sistema izvršenja krivičnih sankcija i javnog poretka)

- (1) S ciljem održavanja sigurnosti i dobrog funkcioniranja Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, kako bi se primjena tretmana, preodgoja ili drugih mjera iz oblasti sistema izvršenja krivičnih sankcija mogla odvijati uspješno bez uznemiravanja i ometanja, održavanja ravnoteže između programa

sigurnosti i socijalne reintegracije, efikasnog odgovora na sprečavanje činjenja krivičnih djela, nastanka većih incidenata, bjekstva pritvorenika ili zatvorenika, njihovog provođenja ili osiguranja van kruga zavoda kao i procjenjivanja sigurnosnih rizika u korištenju vanzavodskih pogodnosti, zavodi, policijski organi, sudska policija ili drugi zakonom određeni organi ili agencije iz oblasti sigurnosti dužni su međusobno saradivati i uzajamno pružati potrebnu pomoć u skladu sa zakonskim ovlaštenjem.

- (2) Zavodi moraju izraditi planove sigurnosti za postupanje u vanrednim i drugim opravdanim okolnostima i u tom pravcu razmijeniti podatke s policijskim organima ili agencijama imajući u vidu propise kojima se regulira zaštita tajnosti takvih podataka."

Član 2.

Iza člana 36. dodaje se član 36a. koji glasi:

"Član 36a.

(Specijalizirana stručna obuka)

S ciljem što većeg razumijevanja problema i kulturnog porijekla zatvorenika stranih državljana te pomoći da oni uspješnije rješavaju sve svoje probleme u zavodu, upravnih zavoda treba razmotriti i rasporediti određeni broj zavodskih službenika na intenzivniji rad sa stranim zatvorenicima, te im u tom pravcu osigurati više specijaliziranu stručnu obuku, kao što su: učenje stranih jezika, kulture, običaja ili drugih pitanja koja se pojavljuju u vezi s određenom grupom zatvorenika stranih državljana."

Član 3.

Iza člana 45. dodaje se član 45a. koji glasi:

"Član 45a.

(Ograničenja u vezi s podacima i dokumentima koji se smatraju službenom tajnom)

- (1) Podaci i dokumenti koji se smatraju službenom tajnom, u smislu ovog zakona ili podzakonskog akta donesenog na osnovu ovog zakona, kao i drugog zakona kojim se štite lični podaci građana, ne smiju se saopćavati niti činiti dostupnim neovlaštenim licima.
- (2) Ombudsmen Bosne i Hercegovine može tražiti od Ministarstva pravde ili Zavoda da mu preda ili omogući uvid u dokumente ili podatke koje smatra potrebnim za obavljanje svoje dužnosti, uključujući i one koji su zavedeni kao povjerljivi ili tajni, u skladu sa zakonom.
- (3) U slučajevima iz stava (2) ovog člana ombudsmen će primijeniti potrebnu povjerljivost za njih i neće ih učiniti dostupnim javnosti.
- (4) Izuzetno, podaci iz stava (1) ovog člana mogu se dati i drugom zakonom ovlaštenom organu, ako to nije u suprotnosti s ciljem zaštite vlastitog, privatnog i ličnog života takvog lica, odnosno procesa resocijalizacije ili rehabilitacije ili ako je propisom određeno da nisu javni podaci ili ako takvi podaci nisu podvrgnuti ograničenjima koja su nužna u demokratskom društvu."

Član 4.

U članu 48. stav (7) mijenja se i glasi:

"(7) Komisija daje preporuke nadležnim organima Bosne i Hercegovine s ciljem poboljšanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise zasnovane na zakonu iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima uz pristup svim zavodima, dostavlja izvještaje upravniku zavoda i nadležnim ministarstvima pravde, prikuplja,

obrađuje i potražuje podatke iz svoje nadležnosti kao i druge radnje iz oblasti nezavisnog praćenja."

Iza stava (7) dodaju se novi st. (8) i (9), koji glase:

"(8) Odredbe o čuvanju službene tajne ovog zakona ili drugog propisa odnose se na Nezavisnu komisiju prilikom obavljanja poslova i zadataka u okviru svoje nadležnosti kada dođe do saznanja ili u posjed podataka i dokumenata iz člana 45. ovog zakona.

(9) Troškove rada Komisije snosi Parlamentarna skupština iz pripadajućih sredstava u okviru usvojenog budžeta institucija Bosne i Hercegovine i njenih međunarodnih obaveza."

Dosadašnji st. (8) i (9) postaju st. (10) i (11).

U dosadašnjem stavu (8) na kraju teksta umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: "koji se objavljuje u 'Službenom glasniku BiH'."

Član 5.

Iza člana 48. dodaje se član 48a. koji glasi:

"Član 48a.

(Nacionalni preventivni mehanizam)

Institucije Bosne i Hercegovine će tijelu koje odražava odnosno predstavlja nacionalni preventivni mehanizam za sprečavanje mučenja ili drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja osigurati:

- a) pristup svim informacijama koje se odnose na broj lica lišenih slobode,
- b) pristup svim informacijama koje se odnose na postupanje s tim licima, kao i uslovima u kojima su pritvorena,
- c) pristup svim zatvorskim ustanovama, njihovim ustanovama i objektima,
- d) priliku da zasebno ispituju lica lišena slobode bez svjedoka, lično ili uz prevodioca ako to bude potrebno, kao i sa svim ostalim licima za koje nacionalni preventivni mehanizam smatra da mogu dati relevantne informacije,
- e) slobodu da odaberu mjesto koje žele posjetiti i lica s kojima žele razgovarati,
- f) pravo da kontaktiraju s Potkomitetom za sprečavanje mučenja ili drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, da šalju informacije i da se sastaju s Potkomitetom,
- g) kao i druga prava u skladu s Dopunskim protokolom uz Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 2002. godine, koji je Bosna i Hercegovina ratificirala 26.6.2008. godine i koji je stupio na pravnu snagu u Bosni i Hercegovini od 15.9.2008. godine."

Član 6.

Iza člana 70. dodaju se čl. 70a., 70b. i 70c. koji glase:

"Član 70a.

(Medicinske mjere s ciljem spašavanja života lica lišenih slobode koja odbijaju da prime hranu)

- (1) U slučajevima kada pritvorenik ili zatvorenik odbija da primi hranu, ljekar treba da pruži medicinsku pomoć uz pristanak pacijenta, ali kada se dođe do faze u kojoj se može očekivati da dolazi do gubljenja moći rasuđivanja ili je naglašena opasnost po život takvog lica, tada ljekar ima zadnju riječ u odlučivanju o tome šta je najbolje za pacijenta kada se uzmu u obzir svi faktori. U ovakvim okolnostima nadležni ljekar formirat će stručni medicinski tim koji će nakon opservacija, ako je to potrebno, pristupiti umjetnom hranjenju i oživljavanju prije nastanka te faze, a nakon toga i prisilnom hranjenju i

- drugim medicinskim mjerama s ciljem spašavanja života lica lišenih slobode.
- (2) U postupanju iz stava (1) ovog člana ljekar će obratiti pažnju na prethodno izražene njihove lične i kulturološke vrijednosti i želje lica u pogledu medicinskog tretmana, kao i stanje fizičkog zdravlja. Postupak prisilnog hranjenja može se primijeniti u izuzetnim okolnostima i nakon tri sedmice gladovanja uz potrebu postojanja ostalih medicinskih uslova, koji ukazuju na stvarnu opasnost po život i zdravlje lica, odnosno pod okolnostima pod kojima lice oduzima svoj život ili i ranije ako zdravstveno i mentalno stanje ne ukazuje drugačije.
- (3) Prisilno hranjenje ne može se smatrati neljudskom i ponižavajućom mjerom čiji je cilj da se sačuva život konkretnog lica koji stalno odbija da uzima hranu. Da bi bilo legitimno, prisilno hranjenje zahtijeva poštivanje tri standarda, i to:
- mora postojati medicinska potreba za tretmanom,
 - moraju se ispoštovati proceduralne garancije donošenja odluka,
 - način na koji se lice hrani ne smije biti neljudski.
- (4) Princip pozitivne obaveze države je da preduzme efikasne korake kada postoji predvidljiv i neizbježan rizik po život lica, koje je u nadležnosti državnih organa vlasti, a posebno kada je to lice lišeno slobode i podvrgnuto uslovima koje nameće domaći zakon.
- (5) S ciljem sprečavanja nastanka teških posljedica štrajka glada, osim redovnog predviđenog medicinskog postupka, može se, ako odluči zavodski ljekar u saradnji i nakon konsultacija s upravnikom zavoda, dozvoliti nezavisnim ljekarima da štrajkačima daju savjet i pruže medicinsku pomoć.
- (6) U postupanju shodno st. (1), (2) i (3) ovog člana uprava zavoda dužna je bez odgađanja obavijestiti bračnog druga ili drugog člana uže porodice pritvorenika ili zatvorenika ili lice koje su odredili da u tom slučaju bude obaviješteno, inspektora za nadzor nad radom zavoda, zatim sagledati principe i smjernice za upravljanje situacijama kod štrajka glada u skladu sa Malteškom deklaracijom - Svjetskog udruženja ljekara u vezi s etičkim postupanjem s licima koja štrajkuju gladu iz 2006. godine, sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava - ECtHR iz oblasti medicinske intervencije, kao i omogućiti pristup i drugim tijelima nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu sa zakonom i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.
- Član 70b.
- (Osnovni etički principi u postupanju ljekara s licima lišenim slobode koja štrajkuju gladu)
- (1) Osnovni etički principi u postupanju ljekara s licima lišenim slobode koja štrajkuju gladu su:
- poštivanje medicinske etike i ličnosti pacijenta u profesionalnom kontaktu s ugroženim licima, uz obavezu da ljekari moraju zadržati objektivnost u svojim procjenama i ne smiju dozvoliti da budu izloženi pritisku da prekrše etičke principe ili medicinsko prosuđivanje,
 - povjerljivost odnosa između ljekara i navedenih lica u pogledu medicinskog stanja ili drugih informacija povezanih sa stanjem pacijenta uz sticanje takvog povjerenja koje će stvoriti mogućnost efikasnog rješavanja ovakvih situacija,
 - poštivanje autonomije ličnosti uz sposobnost procjene teških situacija kada štrajk gladu nije dobrovoljan ili kada je donesen uz prijetnju ili pritisak drugih štrajkača ili drugih lica ili radi privlačenja publiciteta ili ostvarenja cilja koji je suprotan zakonu ili kada to čine iz drugih namjera ili motivacija suprotnih medicinskim standardima, moralnim kriterijima ili drugim oblicima dozvoljenog ponašanja,
- poštivanje dvostruke odanosti prema upravi ustanove i pacijentu uz zadržavanje ljekarske nezavisnosti, objektivnosti i stručnog znanja, kao i poštivanje pozitivnih zakonskih propisa kojima se ova materija uređuje,
 - poštivanje koncepta dobročinstva, odnosno korištenje medicinskih umijeća i znanja u korist lica kojima pružaju tretman,
 - poštivanje ljekarske iskrenosti pri davanju informacija pacijentu o mogućim posljedicama njegovih postupaka, posebno kod pacijenta koji pati od bolesti koje nisu spojive s dužim gladovanjem, informiranje pacijenta o svim postupcima koje preduzima i pomaže mu u donošenju vlastite odluke na osnovu tačnih informacija iz razloga što ljekari ne smiju davati pogrešne kliničke izjave i savjete,
 - primarna primjena neophodnih medicinskih mjera i bez pristanka pacijenta, ako odbijanjem upotrebe hrane ili odbijanjem liječenja ugrozi svoje zdravlje ili pak dovede u opasnost svoj život, ili ako usljed posebnog mentalnog stanja ne može donijeti razumnu odluku.
- (2) Ljekari trebaju svakom štrajkaču objasniti posljedice gladovanja po njihovo zdravlje, objašnjavajući i dajući zdravstvenu anamnezu, zdravstveno stanje i ranije bolesti koje mogu ozbiljno ugroziti njihovo zdravlje.
- (3) Neophodne medicinske mjere su one mjere koje je odobrio ljekar ili tim ljekara i kojima se neposredno otklanja opasnost po život i zdravlje pacijenta, a u tim slučajevima se u skladu sa zakonom mogu primijeniti i medicinske prinudne mjere, uz istovremene medicinske kontrolne mehanizme.
- (4) Ako ljekar stekne utisak da štrajkači gladuju pod pritiskom ili iz drugih razloga, može donijeti odluku o razdvojenosti tih lica, a u krajnjoj mjeri i predložiti njihovo odvođenje odnosno upućivanje u bolnicu pod nadzorom zavoda ili drugu odgovarajuću medicinsku ustanovu.
- Član 70c.
- (Prehrambeni zahtjevi stranih državljana)
- Zavodska kuhinja, u skladu s finansijskim i drugim mogućnostima, treba da osigura uslove u pogledu prehrambenih zahtjeva zatvorenika stranih državljana, posebno u vrijeme vjerskih praznika takvih lica, kao i da poštuje da oni imaju određenu ishranu ili ne jedu određene prehrambene artikle u skladu s vjerskim i kulturnim običajima takvih lica."
- Član 7.
- Iza člana 73. dodaje se član 73a. koji glasi:
- "Član 73a.
- (Liječenje i mjere osiguranja u zdravstvenoj ustanovi van kruga zavoda)
- U hitnim i vanrednim okolnostima, izuzev slučaja predviđenog članom 73. stav (3) ovog zakona, kada je ugrožen život pritvorenika ili osuđenog lica i kada mu nije moguće pružiti adekvatnu pomoć u zavodu zbog odsustva zavodskog ljekara, glavni dežurni u zavodu može uputiti pritvorenika ili osuđeno lice u mjesnu zdravstvenu ustanovu, te dalje postupati po uputama ljekara, o čemu odmah obavještava upravnik zavoda.
 - U slučaju iz stava (1) ovog člana, upravnik zavoda odmah obavještava sud koji vodi krivični postupak i postupa po nalogu suda.

- (3) Osiguranje pritvorenika ili osuđenog lica na liječenju u zdravstvenoj ustanovi van kruga zavoda vrše ovlašteni zavodski službenici.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, kada to sigurnosni razlozi zahtijevaju, pomoć ovlaštenim zavodskim službenicima mogu pružati organi Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti), sudska policija ili druga policijska tijela i agencije u Bosni i Hercegovini, o čemu, na prijedlog upravnika zavoda, nalog izdaje sud koji vodi krivični postupak.
- (5) U slučaju kada je riječ o osiguranju zatvorenika, upravnik zavoda upućuje prijedlog za sigurnosnu pomoć organima i policijskim tijelima iz stava (4) ovog člana, a na osnovu tog prijedloga navedeni organi i policijska tijela izdaju nalog o vrsti i načinu pružanja sigurnosne pomoći ovlaštenim zavodskim službenicima."

Član 8.

Iza člana 79. dodaje se član 79a. koji glasi:

"Član 79a.

(Smještaj pritvorenika ili zatvorenika u posebnu prostoriju iz zdravstvenih razloga)

- (1) Pritvorenici ili zatvorenici narušenog fizičkog i mentalnog zdravlja ili s invaliditetom ili nepokretnošću, odnosno paraplegijom smještaju se u posebnu sobu ili odjeljenje u sklopu zdravstvene ambulante ili stacionara u zavodu, gdje su pod stalnom kontrolom zdravstvenog osoblja zavoda.
- (2) O smještaju iz stava (1) ovog člana odlučuje zavodski ljekar.
- (3) Pritvorenika ili zatvorenika iz stava (1) ovog člana svakodnevno kontrolira ljekar ili drugi zdravstveni radnik zavoda, s tim da će se ova mjera prekinuti ako ljekar tako naredi.
- (4) Zavod je dužan osigurati posebne prostorije u skladu s općeprihvatanim medicinskim standardima.
- (5) U slučaju da ne postoji mogućnost adekvatnog smještaja i liječenja u zavodu lica iz stava (1) ovog člana, postupit će se shodno članu 73. stav (3) ovog zakona."

Član 9.

U članu 80. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, pismo se može otvoriti i pregledati u prisustvu pritvorenika ili zatvorenika ako ovlašteni službenik ima razloga da osnovano sumnja da pismo sadrži tekst ili predmete koji imaju za cilj da ometaju izvršenje pravde u bilo kojem krivičnom postupku, da budu iskorišteni za pripremu ili činjenje krivičnog djela, ugrožavanje reda i sigurnosti u zavodu ili da budu javno objavljeni putem medija bez prethodnog odobrenja."

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Član 10.

Iza člana 80. dodaju se čl. 80a. i 80b. koji glase:

"Član 80a.

(Ispitivanje predstavki, molbi, žalbi i drugih podnesaka pritvorenika i zatvorenika)

Prilikom ispitivanja predstavki, molbi, žalbi i drugih podnesaka pritvorenika i zatvorenika, cijenit će se sve okolnosti od značaja za pravilnu ocjenu njihovih navoda, a posebno:

- a) da li su postupanjem ovlaštenih zavodskih službenika ili namještenika povrijeđena prava predviđena u Ustavu Bosne i Hercegovine kao i u aktima navedenim u Aneksu I. Ustava, zakonu ili drugom propisu kojim su regulirana prava i obaveze zatvorenika i pritvorenika,

- b) da li su prema toj kategoriji lica primijenjena minimalna Evropska pravila o postupanju sa zatvorenicima, pritvorenicima ili maloljetnim licima,
- c) da li su poštovana ljudska prava, da li je humano postupano uz očuvanje fizičkog i mentalnog zdravlja ove kategorije lica,
- d) da li je primijenjen jednak tretman i jednaki uslovi boravka i rada tih lica,
- e) da li se pravilno primjenjuju odredbe o kućnom redu, pogodnostima, godišnjem odmoru, kao i sva druga pitanja u vezi s radom, nastavom, sportskim, kulturnim, informativnim i drugim sličnim okolnostima,
- f) da li se pravilno primjenjuju i sva druga prava koja proizlaze iz zakona ili podzakonskih akata iz navedene oblasti ili međunarodnih dokumenata koji obavezuju ili čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina,
- g) uprava zavoda obavezna je ispitati podnesene pritužbe, predstavke ili prijedloge i ako ih ocijeni osnovanim, preduzeti zakonom predviđene mjere, kao i dostaviti odgovor podnosiocu o osnovanosti ili preduzetim mjerama u vezi s njegovim podnescima u rokovima određenim u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima. Pritvorenici i zatvorenici mogu svoje prigovore ili žalbe dostaviti inspektoru za nadzor rada u zavodu, državnom ombudsmenu, Nezavisnoj komisiji, Ministarstvu pravde ili drugom organu ili tijelu ovlaštenom za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava lica lišenih slobode.

Član 80b.

(Administrativna i logistička podrška službe zavoda za blagovremeno podnošenje pravnih sredstava ili predstavki pritvorenika i zatvorenika)

- (1) Zavod će osigurati svu potrebnu administrativnu i logističku podršku službi zavoda da zatvorenicima i pritvorenicima omogući blagovremeno podnošenje pravnih sredstava u sudskim postupcima, podnošenje predstavki koje se odnose na život u zavodu, poštivanje pravila postupanja, predstavki u pogledu unapređenja unutrašnjeg života i rada u zavodu, kao i drugih oblika komuniciranja iz člana 80. ovog zakona.
- (2) Upravnik zavoda će najmanje jedanput u šest mjeseci izvršiti analizu utvrđenih nepravilnosti i preduzeti mjere da se one ubuduće otklone ili predložiti ministru pravde donošenje dodatnih propisa ili drugih mjera iz nadležnosti ministarstva.
- (3) Također, i inspektor iz člana 46. ovog zakona u vršenju nadzora nad radom zavoda ovlašten je za postupanje iz stava (2) ovog člana, kao i za druga postupanja u skladu sa zakonom."

Član 11.

U članu 83. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) U slučaju da se pritvoreniku ili zatvoreniku odobri posjeta iz stava (3) ovog člana, to se ne smatra pogodnošću, te se ne primjenjuju kriteriji za odobravanje pogodnosti, već se samo procjenjuje sigurnosni rizik."

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Član 12.

U članu 123. iza riječi "zakonom" interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se zarezom i dodaju se sljedeće riječi: "ili ovim zakonom uz mogućnost obaveznog uslovnog otpusta i određivanja mjera nadzora, zabrane ili ograničenja i javljanje nadležnom organu socijalne zaštite ili drugom pravnom licu ili organizaciji koji pružaju pomoć ili druge oblike zbrinjavanja lica otpuštenih sa izdržavanja kazne zatvora kao i druge radnje u skladu s važećim propisima."

Član 13.

Iza člana 127. dodaju se čl. 127a. i 127b. koji glase:

"Član 127a.

(Smještaj, djelotvorno pravo na pomoć prevodioca, pogodnosti i zdravstveno informiranje zatvorenika stranih državljanina)

- (1) Prilikom upućivanja zatvorenika stranog državljanina u određeni zavod, osim općih kriterija iz zakona ili drugih propisa s ciljem ublažavanja zatvorenikovog osjećaja izoliranosti i adekvatnog tretmana, treba nastojati da se njegovo upućivanje izvrši u skladu s njegovim specifičnim potrebama i ako je to izvodivo uz mogućnost komunikacije s drugim stranim zatvorenicima istog državljanstva, jezika, vjere ili kulture što se omogućava kroz penološka sredstva kao što su: rad, kultura, razonoda, zajedničke vježbe, kao i drugi oblici slobodnih aktivnosti ili kulturno-prosvjetnog rada, ako to nije u suprotnosti s razlozima sigurnosti, efikasnije realizacije tretmana ili drugim opravdanim razlozima u skladu sa zakonom.
- (2) Zavodska uprava dužna je stranim državljanima omogućiti djelotvorno pravo na pomoć prevodioca kad je potrebno da učestvuju u postupku koji ih se tiče, naročito uključujući disciplinske postupke, postupke po molbi za uslovni otpust, molbi za pomilovanje, zahtjevu za transfer za dalje izdržavanje kazne zatvora u zemlji porijekla, kao i drugim postupcima kada se odlučuje o njihovim pravima ili rješavanju molbi, žalbi i drugih podnesaka podnesenih radi zaštite njihovih prava, s tim da se u pogledu pružanja pravne pomoći, u pružanju prevodilačkih ili usluga tumača može obratiti konzularnom predstavniku njegove države ili predstavniku države koja štiti interese države zatvorenika stranog državljanina.
- (3) U slučaju odlučivanja o određenim izlazima zatvorenika stranog državljanina van kruga zavoda, svaki rizik od mogućnosti bjekstva takvog zatvorenika procjenjuje se pojedinačno i, u slučaju odobravanja, traženi izlaz može se koristiti samo uz izdate mjere obaveznog nadzora.
- (4) Zavodske medicinske službe moraju osigurati da se informacije o prenosivim bolestima, posebno hepatitisu, HIV-u, AIDS-u, TBC-u i slično, redovno na različitim jezicima dostavljaju stranim zatvorenicima, a ako boluju od navedenih bolesti, dobit će zdravstvenu zaštitu i sve druge oblike medicinske njege, savjetovanja ili informiranja kao i drugi zatvorenici.

Član 127b.

(Zamjena kazne zatvora)

- (1) Kazna zatvora do jedne godine koja je izrečena osuđenom licu može se, na njegov zahtjev, zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku do 30 dana pod uslovima određenim Krivičnim zakonom.
- (2) Osuđenom licu kojem je kazna zatvora do jedne godine zamijenjena novčanom kaznom i koja je plaćena u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti navedene sudske odluke sud će izdati potvrdu o izvršenoj kazni i o tome obavijestiti organ unutrašnjih poslova nadležan za vođenje kaznene evidencije.
- (3) Ako se novčana kazna ne plati u roku iz stava (1) ovog člana, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelimično, izvršit će se kazna zatvora srazmjerno iznosu koji nije plaćen."

Član 14.

Iza člana 139. dodaju se čl. 139a. i 139b. koji glase:

"Član 139a.

(Obavještenje o datumu stupanja i otpuštanja stranog državljanina ili lica bez državljanstva)

- (1) O datumu stupanja na izdržavanje kazne zatvora stranog državljanina ili lica bez državljanstva zavod će odmah obavijestiti Službu za poslove sa strancima Ministarstva sigurnosti, zatim o bjekstvu ili nestanku lica koje je na izdržavanju kazne zatvora, odobrenom izlazu van kruga zavoda, počinjenju krivičnog djela ili izrečenim disciplinskim sankcijama, premještanju zatvorenika u drugi zavod ili zdravstvenu ustanovu na liječenje kao i o odobravanju uslovnog otpusta odnosno dobivanja pomilovanja.
- (2) O datumu otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora lica iz stava (1) ovog člana zavod će nadležnu službu obavijestiti u roku od 30 dana prije isteka kazne zatvora.
- (3) Obavještenja iz stava (1) ovog člana zavod će dostavljati i u slučajevima određivanja ili ukidanja pritvora.
- (4) Na zahtjev Službe za poslove sa strancima, zavod može dati i druge podatke ili informacije koje su od značaja za rad i funkcioniranje navedene službe u skladu sa zakonom ili drugim posebnim propisom.

Član 139b.

(Obavještenja sigurnosnih agencija ili službi upućena zavodu)

- (1) Ministarstvo sigurnosti, odnosno odgovarajuće sigurnosne agencije ili službe na državnom nivou ili policijske službe entiteta, odnosno Brčko Distrikta BiH, dužne su odmah po saznanju obavijestiti zavode u Bosni i Hercegovini o licu kojem je oduzeto državljanstvo Bosne i Hercegovine ili koje je proglašeno opasnim po nacionalnu sigurnost, a koje je na izdržavanju kazne zatvora ili druge mjere izrečene u skladu sa zakonom.
- (2) O licu iz stava (1) ovog člana osim zavoda obavijestit će se i sud ako takvo lice izvršava mjeru pritvora ili ako je osuđeno pravosnažnom sudskom odlukom i boravi na slobodi u toku postupka upućivanja na izdržavanje kazne zatvora u skladu s članom 127. ovog zakona."

Član 15.

Iza člana 158. dodaju se čl. 158a. i 158b. koji glase:

"Član 158a.

(Uskraćivanje korištenja pogodnosti za određeni period)

- (1) U izuzetnim prilikama, a naročito u slučaju epidemija bolesti, elementarnih nepogoda ili kada to nalazu interesi sigurnosti ili iz drugih opravdanih razloga u skladu sa zakonom i drugim propisima za određeni period, korištenje pogodnosti može se uskratiti.
- (2) Uskraćivanje pogodnosti upravnik zavoda može ograničiti na period do mjesec dana, s tim da zbog posebnih prilika ova mjera može biti produžena za još 30 dana po odobrenju ministra pravde.

Član 158b.

(Ograničenja za odobravanje pogodnosti lica kojima je oduzeto državljanstvo Bosne i Hercegovine ili koja su proglašena opasnim po nacionalnu sigurnost)

Licu kojem je oduzeto državljanstvo Bosne i Hercegovine ili koje je proglašeno opasnim za nacionalnu sigurnost Bosne i Hercegovine za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili druge mjere izrečene u skladu sa zakonom neće se odobravati pogodnosti van kruga zavoda za vrijeme trajanja navedenih pravnih stanja ili pravnih situacija, odnosno nekog drugog sličnog pravnog statusa određenog na osnovu posebnog zakona ili drugog odgovarajućeg propisa."

Član 16.

Iza člana 160. dodaje se član 160a. koji glasi:

"Član 160a.

(Premještanje u posebno odjeljenje u drugi zavod)

- (1) Zatvorenik kojem nakon izvršene mjere usamljenja nisu prestali razlozi zbog kojih je ta mjera određena i koji je u zavodu poluotvorenog tipa ili zavodu zatvorenog tipa bez posebnog odjeljenja s pojačanim nadzorom može se premjestiti u posebno odjeljenje zavoda zatvorenog tipa s pojačanim nadzorom iz člana 169. ovog zakona.
- (2) Rješenje u slučaju iz stava (1) ovog člana donosi ministar pravde.
- (3) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana može se uložiti žalba Ministarstvu pravde u roku od tri dana od dana prijema rješenja, s tim da žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
- (4) Rješenje iz stava (3) ovog člana doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor."

Član 17.

U članu 165. stav (1) riječi: "godišnji odmor u krugu porodice" zamjenjuju se riječima: "vanzavodske pogodnosti".

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) U slučaju kada je riječ o zatvoreniku koji se s obzirom na kategorizaciju kazneno - popravnih zavoda i internu klasifikaciju zatvorenika ne bi mogao uklopiti u tretman u drugom zavodu, molba će se odbiti."

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Član 18.

Iza člana 169. dodaje se član 169a. koji glasi:

"Član 169a.

(Tretman sigurnosti prema zatvorenicima pod pojačanom sigurnošću)

- (1) Prema zatvorenicima koji su podvrgnuti tretmanu pojačane sigurnosti, sve dok predstavljaju rizik, treba stvarati interes humanog tretmana, posebno ohrabrujući zatvorenike da smanje rizik koji je procijenjen da predstavljaju, podržavanja djelotvorne kontrole i sigurnosti i potrebu za sigurnošću lica, što ukazuje da treba izgrađivati dobru internu atmosferu uspostavom pozitivnih odnosa između zatvorenika i zavodskog osoblja.
- (2) Rizični zatvorenici za sigurnost zavoda i javnosti i javni poredak društvene zajednice, kao što je mjera usamljenja, smještaj u posebno odjeljenje i pojačani nadzor, trebali bi u takvim prostorima uživati odgovarajući tretman kao kompenzaciju za strogu situaciju takvih odjela zavoda i treba ih ohrabriti da rade na prestanku razloga za primjenu ove mjere kroz druženja s drugim zatvorenicima u takvom odjelu kao i veći izbor aktivnosti u tretmanu maksimalne sigurnosti, prema programu aktivnosti koji je donijela uprava zavoda u odnosu na navedenu kategoriju zatvorenika, uz posvećivanje posebne pažnje zdravstvenih problema koji se mogu pojaviti kao rezultat takvog tretmana sigurnosti i pokušati se boriti protiv mogućih negativnih efekata navedene pojačane sigurnosti.
- (3) Zatvorenici ne bi smjeli biti podvrgnuti dodatnim mjerama sigurnosti duže nego što je to neophodno, a što će se postići redovnim preispitivanjem takvih odluka, odnosno da li je i dalje neophodan smještaj u posebnom visokorizičnom odjelu ili odjelu pojačanih mjera sigurnosti, i to svakih šest mjeseci od donošenja takvog rješenja od strane upravnika i koja mjera može biti produžavana samo po pisanom odobrenju ministra pravde osim prema zatvoreniku kome je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, kada će se preispitivanje vršiti najmanje jedanput godišnje kroz pregled napretka zatvorenika u postupku reklasifikacije

zatvorenika. Mjera se mora okončati čim prestanu postojati razlozi za njeno postojanje.

- (4) Osim zatvorenika iz člana 153. stav (2) ovog zakona, zatvorenici pravosnažno osuđeni za ostala krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i za krivična djela organiziranog kriminala iz člana 250. st. (2) i (3) Krivičnog zakona, kao i zatvorenici prema kojima je izrečena administrativna mjera usamljenja, premještanje u poseban odjel s pojačanim nadzorom ako nisu prestali razlozi zbog kojih je bila izrečena mjera usamljenja i kada je određena mjera pojačanog nadzora kod izvršavanja kazne dugotrajnog zatvora, rizična su grupa u smislu prijetnji i mogućnosti nasilja takvih zatvorenika od drugih zatvorenika i obaveza je države da zaštiti takvu vrstu osuđenika od prijetnji nasiljem ili drugog opasnog i teškog narušavanja sistema izvršenja kazne zatvora bilo odvajanjem od drugih zatvorenika, razdvajanjem ili traženjem premještaja za boravak u drugom zavodu, a što će predstavljati i zavisiti u pogledu izbora pristupa od ocjene i procjene svakog pojedinačnog slučaja.
- (5) Protiv rješenja iz stava (3) ovog člana zatvorenik ima pravo žalbe Ministarstvu pravde u roku od tri dana od dana prijema rješenja, s tim da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Rješenje iz stava (5) ovog člana doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može voditi upravni spor.
- (7) Pravila o uslovima, načinu i tretmanu izdržavanja kazne zatvorenika u posebnom odjeljenju pod pojačanim nadzorom ili sigurnošću donijet će ministar pravde."

Član 19.

U članu 174. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Prilikom sagledavanja zdravstvenog stanja lica na izdržavanju kazne zatvora, ljekar može podnijeti inicijativu upravniku zavoda za ocjenu opravdanosti podnošenja prijedloga za uslovni otpust upravnika zavoda ako teže ili akutno zdravstveno stanje zatvorenika na to ukazuje ili ako medicinska procjena ukazuje na nemogućnost izlječenja ili progresivnost, odnosno postepeno pogoršavanje zdravstvenog stanja lica s opasnošću po život takvog zatvorenika i koja inicijativa će sadržavati pribavljeno mišljenje stručnog tima ljekara iz odgovarajuće medicinske oblasti."

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Član 20.

U članu 175. stav (1) iza riječi "otpusta" interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se zarezom i dodaju se sljedeće riječi: "obuhvatajući i negativne izvještaje i mišljenja zavoda u kojima nije predloženo odobravanje uslovnog otpusta".

U članu 175. stav (2) iza riječi "Prijedloge" dodaju se sljedeće riječi: "kao i negativne izvještaje i mišljenja".

Član 21.

Iza člana 175. dodaju se čl. 175a. i 175b. koji glase:

"Član 175a.

(Mjera nadzora, zabrane ili ograničenja i javljanje nadležnom organu u pogledu pomoći prema uslovno otpuštenom licu)

- (1) Prilikom odobravanja uslovnog otpusta, Komisija može u svom rješenju licu kojem odobrava uslovni otpust izreći mjere nadzora, zabrane ili ograničenja navedene u članu 156. stav (3) i stav (4) tač. a), b), c), d), f), g), h) i i) ovog zakona, kao i obavezati ga na javljanje nadležnom organu socijalne zaštite ili drugom pravnom licu ili organizaciji koji pružaju pomoć ili druge oblike zbrinjavanja lica otpuštenih sa izdržavanja kazne zatvora.
- (2) U slučaju izricanja mjera ili obaveza iz stava (1) ovog člana, zavod je dužan, osim licima i organima iz člana 176. stav (2) ovog zakona, navedeno rješenje dostaviti i nadležnom policijskom organu ili organu socijalne zaštite ili drugom

- pravnom licu koji pruža drugu vrstu pomoći prema mjestu prebivališta ili boravišta uslovno otpuštenog lica.
- (3) Mjere nadzora, zabrane ili ograničenja izvršava nadležni policijski ili drugi određeni državni organ, a mjere socijalne zaštite ili druge pomoći nadležni organ socijalne zaštite ili drugo pravno lice koje se bavi pružanjem druge vrste pomoći ili zbrinjavanja prema navedenoj kategoriji lica.
 - (4) Organi iz stava (3) ovog člana, u slučaju kršenja ili nepridržavanja izrečenih mjera zabrane ili zatraženog ispunjenja određenih obaveza socijalne zaštite ili druge vrste pomoći, dužni su odmah obavijestiti Sud ili drugi sud u Bosni i Hercegovini kada je na njega Sud prenio vođenje postupka ili drugo tijelo, u skladu sa Zakonom ili međunarodnim ugovorom i Komisiju.
 - (5) Po dobivanju obavještenja iz stava (4) ovog člana, Sud može takvom licu rješenjem izreći opomenu ili odrediti novi rok za izvršenje navedenih mjera ili obaveza ili rješenje o uslovnom otpustu staviti van snage i takvu odluku dostaviti organima policije na izvršenje i vraćanje na daljnje izdržavanje kazne zatvora u zavod iz kojeg je otpušten na uslovni otpust.
 - (6) Protiv rješenja iz stava (5) ovog člana uslovno otpušteno lice ima pravo žalbe predsjedniku Suda u roku od tri dana od dana prijema rješenja, s tim da žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
 - (7) O žalbi protiv rješenja iz stava (6) ovog člana odlučuje predsjednik Suda i doneseno rješenje po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.
 - (8) Mjere nadzora, zabrane ili ograničenja i javljanja nadležnom organu u pogledu pomoći uslovno otpuštenom licu obavezno se izriču za lica i krivična djela iz člana 153. stav (2), u vezi s članom 158. stav (1) ovog zakona.
 - (9) Za vrijeme uslovnog otpusta zatvorenik ne može napuštati teritoriju Bosne i Hercegovine, osim ako međunarodnim ugovorom, odnosno sporazumom ili drugim posebnim propisom nije drugačije određeno.

Član 175b.

(Informacije o rezultatima koji su postignuti u procesu izvršenja uslovnog otpusta)

- (1) Organ socijalne zaštite, policije ili drugi određeni državni organ, odnosno pravno lice, dužni su Sudu, drugom sudu u Bosni i Hercegovini kada je na njega Sud prenio vođenje postupka ili drugom tijelu, u skladu sa Zakonom ili međunarodnim ugovorom, i Komisiji za uslovni otpust, najmanje jednom u šest mjeseci, odnosno na njihov zahtjev i češće, dati informacije o rezultatima koji su postignuti u procesu izvršenja uslovnog otpusta.
- (2) Za osuđena lica za koja je izrečena mjera nadzora, zabrane ili ograničenja prilikom odobravanja uslovnog otpusta organ policije dužan je informacije iz stava (1) ovog člana dostaviti sudu i Komisiji.
- (3) Nadležni organ socijalne zaštite ili drugi određeni organ dužan je, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Komisije za uslovni otpust kao i dokumentacije i podataka od zavoda, uslovno otpušteno lice kome je određena mjera ispunjenja određene obaveze ili drugih oblika zbrinjavanja upoznati s radnjama pomoći koje može preduzeti, ali ga i poučiti o njegovim obavezama u toku trajanja uslovnog otpusta."

Član 22.

Iza člana 178. dodaje se član 178a. koji glasi:

"Član 178a.

(Uslovni otpust za izrečene kazne zatvora do dvije godine)

- (1) U pogledu izrečenih kazni zatvora do dvije godine, zatvorenik će nakon izdržane dvije trećine kazne dobiti obavezni uslovni otpust koji podrazumijeva ispunjenje

zakonskih uslova iz člana 44. Krivičnog zakona, odnosno kriterija iz člana 174. ovog zakona.

- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi upravnik zavoda, a mjere nadzora preporučuje služba tretmana o kojima odlučuje upravnik zavoda navedenim rješenjem.
- (3) Zatvorenici koji nisu koristili vanzavodske pogodnosti ili su disciplinski tretirani ili su narušavali pravila kućnog reda ili se nisu podvrgavali programu tretmana ili su se ponašali suprotno naređenjima službenih lica zavoda automatski ne dobivaju obavezni uslovni otpust, već o takvom zatvoreniku odluku kao i eventualne mjere nadzora donosi Komisija po važećim propisima.
- (4) Potrebnu dokumentaciju s prednjim i drugim činjenicama iz stava (3) ovog člana upravnik zavoda dostavlja Komisiji, shodno odredbama kojima se regulira postupanje upravnika prilikom davanja prijedloga za uslovni otpust."

Član 23.

Iza člana 210. dodaju se čl. 210a., 210b., 210c., 210d., 210e., 210f., 210g. i 210h. koji glase:

"Član 210a.

(Način i vrijeme izvršenja mjera sigurnosti)

- (1) Izvršenje mjera sigurnosti iz čl. 209. i 210. ovog zakona prethodi izdržavanju kazne zatvora, odnosno prvo se izvršava mjera sigurnosti.
- (2) Mjera iz stava (1) ovog člana izvršava se u Zavodu za forenzičku psihijatriju, a izuzetno u drugoj zdravstvenoj ustanovi i samo u slučaju nemogućnosti takvog upućivanja, lice se može privremeno uputiti u posebni forenzički odjel zavoda u kojem se izdržava kazna zatvora.
- (3) Vrijeme provedeno u ustanovama za liječenje u vezi sa izvršenjem mjera sigurnosti uračunava se u izrečenu kaznu zatvora.
- (4) Lica sa izrečenom mjerom sigurnosti imaju pravo na jednake uslove liječenja kao i lica smještena u druge zdravstvene ustanove.

Član 210b.

(Obavještenje zavoda o potrebi pružanja pomoći nakon izvršenja mjera sigurnosti)

- (1) Nakon otpuštanja iz medicinske ustanove lica kojem je izrečena mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja ili obaveznog liječenja od ovisnosti koja je trajala najduže do isteka izdržavanja kazne zatvora ili kojem je sud odobrio uslovni otpust, Zavod za forenzičku psihijatriju ili druga specijalizirana ustanova dužna je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata po otpuštanju, obavijestiti nadležni organ socijalne zaštite prema mjestu prebivališta ili boravišta otpuštenog lica o potrebi i vrsti socijalne pomoći i brige iz djelokruga navedenog organa.
- (2) Zavod za forenzičku psihijatriju ili druga specijalizirana ustanova dostavit će obavještenje iz stava (1) ovog člana organu socijalne zaštite prije otpuštanja lica iz stava (1) ovog člana kada utvrdi da zbog uslova u kojima živi izvan ustanove, odnosno zbog materijalnih, stambenih, porodičnih, radnopravnih ili drugih stanja ili prilika, nije sposobno brinuti se o sebi i svom psihofizičkom stanju, a sve s ciljem pružanja adekvatne socijalne pomoći i brige o takvom licu, kao i mogućnosti njegovog smještaja u socijalnu ustanovu po postupku predviđenom pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti zdravstva i socijalne zaštite ili drugom posebnom propisu.

Član 210c.

(Psihijatrijski tretman u zavodu)

- (1) Za lica koja imaju manje psihičke poremećaje i koji ne potpadaju pod odredbe člana 210a. st. (1) i (2) ovog zakona zdravstvena služba u zavodu u kojem se izvršava kazna

zatvora osigurat će psihijatrijski tretman svim zatvorenicima kojima je takav tretman potreban i posebnu pažnju posvećivat će sprečavanju izvršenja ili pokušaju samopovređivanja ili suicida.

- (2) Za lica iz stava (1) ovog člana bit će na raspolaganju zdravstvena ambulanta ili stacionar u zavodu ili zdravstvena ustanova van zavoda ili posebna odjeljenja pod medicinskim nadzorom, kao i drugi odgovarajući oblici zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom.

Član 210d.

(Primjena moderne terapije u liječenju lica kojima je izrečena mjera sigurnosti)

- (1) Za vrijeme izdržavanja mjere sigurnosti u specijalnoj ustanovi za forenzičku psihijatriju ili u odjelu sudske psihijatrije pri zavodu bit će primjenjivana odgovarajuća psihoterapija, farmakoterapija, socioterapija i po mogućnosti radna terapija, u skladu s medicinskim nalazom nadležnog ljekara specijaliste neuropsihijatra, odnosno ljekara specijaliste iz drugih oblasti psihijatrije ili stručnog stanja zdravlja lica sa izrečenom mjerom sigurnosti.
- (2) Postupanje s licima sa izrečenom mjerom sigurnosti mora biti humano i s poštivanjem njihovog ljudskog dostojanstva kao i u skladu s principima medicinske etike iz oblasti mentalnog zdravlja, mentalnog poremećaja i drugih patoloških oblika iz oblasti psihijatrije.

Član 210e.

(Savremene metode liječenja od ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugih oblika toksikomanije)

U liječenju od alkohola, droga ili drugih oblika ovisnosti - toksikomanije primijenit će se savremene metode liječenja koje obuhvataju biološku, psihološku i socijalnu dimenziju ličnosti, kao liječenja zasnovanog na znanjima i istraživanjima iz drugih naučnih i medicinskih disciplina i razvoja same psihijatrije i njene terapije zasnovane na multidimenzionalnom principu, odnosno više terapijskih postupaka i integralnom principu, odnosno liječenje ne samo osnovnog psihičkog oboljenja nego i odnosa bolesnika i njegove okoline.

Član 210f.

(Zaštita i unapređivanje zdravlja lica sa izrečenom mjerom sigurnosti)

Zaštita i unapređivanje zdravlja lica sa izrečenom mjerom sigurnosti ostvaruje se:

- omogućavanjem odgovarajuće dijagnostičke obrade i psihijatrijskog liječenja i liječenja od ovisnosti,
- naučnim istraživanjima u oblasti zaštite i unapređivanja zdravlja lica sa izrečenom mjerom sigurnosti i njihovom zaštitom od medicinskih i naučnih istraživanja bez njihovog pristanka ili pristanka njihovih zastupnika ili ako je to suprotno zakonu ili drugom propisu ili međunarodnim sporazumima iz oblasti medicine, biomedicine, psihijatrije ili drugih srodnih medicinskih oblasti,
- uključivanjem lica sa izrečenom mjerom sigurnosti u obrazovne programe,
- oporavkom lica sa izrečenom mjerom sigurnosti, njihovim uključivanjem u porodicu i radnu i društvenu sredinu,
- adekvatno osposobljenim kadrom koji se bavi zdravstvenom zaštitom lica sa izrečenom mjerom sigurnosti i unapređenjem njihovog zdravlja,

- poticanjem udruživanja lica sa izrečenom mjerom sigurnosti, s ciljem ostvarivanja njihovih prava, samopomoći i pomoći,
- kao i drugim oblicima zaštite i unapređenja zdravlja, u skladu s posebnim zakonom ili drugim odgovarajućim propisima.

Član 210g.

(Poštivanje i zaštita ljudskog dostojanstva lica kojima je izrečena mjera sigurnosti)

- Dostojanstvo lica sa izrečenom mjerom sigurnosti mora se štiti i poštivati u svim okolnostima.
- Lica sa izrečenom mjerom sigurnosti imaju pravo na zaštitu od bilo kakvog oblika zlostavljanja te ponižavajućeg postupanja.
- Lica sa izrečenom mjerom sigurnosti ne smiju biti dovedena u neravnopravan položaj zbog svoje duševne smetnje. Posebne mjere koje se preduzimaju da bi se zaštitila prava ili osiguralo unapređivanje zdravlja lica s duševnim smetnjama ne smatraju se oblikom nejednakog postupanja.
- Slobode i prava lica sa izrečenom mjerom sigurnosti mogu se ograničiti samo zakonom ili drugim posebnim propisom, ako je to nužno radi zaštite zdravlja ili sigurnosti tog lica ili drugih lica, odnosno okoline.

Član 210h.

(Pravo komunikacije, slanja i primanja pisama i podnesaka lica sa izrečenom mjerom sigurnosti)

- Lica sa izrečenom mjerom sigurnosti imaju neograničeno pravo da šalju i primaju pisma i pismene podneske od članova svoje porodice, lica koja mogu pomoći u njihovom tretmanu, zakonskog zastupnika ili punomoćnika koji ga zastupa, organa, organizacije ili odgovarajućeg tijela s ciljem zaštite svojih zakonskih prava.
- Lica sa izrečenom mjerom sigurnosti imaju pravo da podnose pritužbe zbog povrede njihovih prava ili drugih nepravilnosti i one se moraju rješavati bez odgađanja.
- Lica iz st. (1) i (2) ovog člana mogu upućivati svoje molbe i pritužbe državnom ombudsmenu, inspektoratu za nadzor nad radom zavoda, Nezavisnoj komisiji iz člana 48. ovog zakona, Komisiji za monitoring kazneno-popravnih zavoda, policijskih stanica i psihijatrijskih ustanova Vijeća ministara, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine - Odjeljenju za zaštitu ljudskih prava, kao i predstavnicima drugih institucija, organizacija ili tijela nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava ili zaštitu lica s duševnim smetnjama, kao i tijelu Nacionalnog preventivnog mehanizma za sprečavanje mučenja ili drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja u Bosni i Hercegovini."

Član 24.

(Prečišćeni tekst)

Ovlašćuje se Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine i Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine da utvrde prečišćeni tekst Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

(Usklađivanje zakona)

Nadležni organi Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH uskladit će svoje zakone iz ove oblasti s ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-21/13
16. decembra 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. **Denis Bećirović**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Stasa Košarac, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici Zastupničkog doma održanoj 25. srpnja 2013. godine i na 34. sjednici Doma naroda, održanoj 16. prosinca 2013. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA BOSNE I
HERCEGOVINE O IZVRŠENJU KAZNENIH SANKCIJA,
PRITVORA I DRUGIH MJERA**

Članak 1.

U Zakonu Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera - pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 12/10), iza članka 10. dodaju se čl. 10.a i 10.b koji glase:

"Članak 10.a

(Međusobna suradnja, informiranje, dogovaranje, prikupljanje relevantnih podataka i drugi oblici suradnje)

- (1) U cilju međusobne suradnje, informiranja, dogovaranja, prikupljanja relevantnih podataka, kao i ostvarivanja drugih oblika međusobne suradnje, zavod ili druge institucije u kojima se izvršava mjera pritvora ili izdržava kaznena sankcija, prema rješenju ili presudi Suda ili drugoga tijela u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom, dužni su dostavljati mjesečna i periodična izvješća odnosno informacije Ministarstvu pravde, naročito o broju pritvorenika i zatvorenika, ostvarivanju zajamčenih prava, korištenju pogodnosti, stegovnim procedurama, kao i o drugim podacima koje zavod ocijeni korisnim i mjerodavnim za primjenu zakona odnosno za sustav izvršenja kaznenih sankcija.
- (2) U obavljanju poslova praćenja stanja u provedbi zakona i drugih propisa, poduzimanja mjera za koje su ovlašteni ili davanja preporuka ili poduzimanja posebnih mjera ili promjene stanja u području iz stavka (1) ovoga članka i kada o takvim činjenicama treba izvijestiti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) ili Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), Ministarstvo pravde može tražiti dostavljanje i svih drugih podataka koje smatra mjerodavnim u danim okolnostima.

Članak 10.b

(Pružanje međusobne pomoći i suradnje u cilju sigurnosti sustava izvršenja kaznenih sankcija i javnog poretka)

- (1) U cilju održavanja sigurnosti i dobrog funkcioniranja Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, kako bi se primjena tretmana, preodgoja ili drugih mjera iz područja sustava izvršenja kaznenih sankcija mogla odvijati uspješno bez uznemiravanja i ometanja, održavanja ravnoteže između programa sigurnosti i socijalne reintegracije, učinkovitog

odgovora na sprječavanje činjenja kaznenih djela, nastanka većih incidenata, bjekstva pritvorenika ili zatvorenika, njihova sprovođenja ili osiguranja izvan zavodskog kruga, kao i procjenjivanja sigurnosnih rizika u korištenju izvanzavodskih pogodnosti, zavodi, policijska tijela, sudbena policija ili druga zakonom određena tijela ili agencije iz područja sigurnosti dužni su međusobno surađivati i uzajamno pružati potrebnu pomoć u skladu sa zakonskim ovlastima.

- (2) Zavodi moraju izraditi planove sigurnosti za postupanje u izvanrednim i drugim opravdanim okolnostima i u tom cilju razmijeniti podatke s policijskim tijelima ili agencijama, imajući u vidu propise kojima se uređuje zaštita tajnosti takvih podataka."

Članak 2.

Iza članka 36. dodaje se članak 36.a, koji glasi:

"Članak 36.a

(Specijalizirana stručna obuka)

U cilju što većeg razumijevanja problema i kulturnog podrijetla zatvorenika stranih državljana, te pomoći da oni uspješnije rješavaju sve svoje probleme u zavodu, upravnik zavoda treba razmotriti i rasporediti određeni broj zavodskih službenika na intenzivniji rad sa stranim zatvorenicima, te im u tom cilju osigurati više specijaliziranih stručnih obuka kao što su: učenje stranih jezika, kulture, običaja ili drugih pitanja koja se javljaju u vezi s određenom skupinom zatvorenika stranih državljana."

Članak 3.

Iza članka 45. dodaje se članak 45.a, koji glasi:

"Članak 45.a

(Ograničenja u vezi s podacima i dokumentima koji se smatraju službenom tajnom)

- (1) Podatci i dokumenti koji se smatraju službenom tajnom u smislu ovoga Zakona ili podzakonskog akta donesenog na temelju ovoga Zakona, kao i drugog zakona kojim se štite osobni podatci građana, ne smiju se priopćavati niti činiti dostupnima neovlaštenim osobama.
- (2) Ombudsman Bosne i Hercegovine može tražiti od Ministarstva pravde ili Zavoda da mu preda ili omogućiti uvid u dokumente ili podatke koje smatra potrebnim za obavljanje svoje dužnosti, uključujući i one koji su upisani kao povjerljivi ili tajni u skladu sa zakonom.
- (3) U slučajevima iz stavka (2) ovoga članka, ombudsman će primijeniti potrebnu povjerljivost za njih i neće ih učiniti dostupnima javnosti.
- (4) Iznimno, podatci iz stavka (1) ovoga članka mogu se dati i drugome zakonom ovlaštenom tijelu ako to nije u suprotnosti s ciljem zaštite vlastitog, privatnog i osobnog života takve osobe, odnosno procesa resocijalizacije ili rehabilitacije, ili ako je propisom određeno da nisu javni podatci ili ukoliko takvi podatci nisu podvrgnuti ograničenjima koja su nužna u demokratskom društvu."

Članak 4.

U članku 48. stavak (7) mijenja se i glasi:

"(7) Povjerenstvo daje preporuke nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine s ciljem poboljšanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise utemeljene na zakonu iz područja izvršenja kaznenih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima uz pristup svim zavodima, dostavlja izvješća upravniku zavoda i nadležnim ministarstvima pravde, prikuplja,